

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
DARBUOTOJŲ SAUGOS IR SVEIKATOS ĮSTATYMO NR. IX-1672 2, 18 STRAIPSNIŲ
IR PRIEDO PAKEITIMO BEI ĮSTATYMO PAPILDYMO 18¹, 18² STRAIPSNIAIS
ĮSTATYMAS**

2025 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Papildyti 2 straipsnį 13¹ dalimi:

„13¹. **Ekspozicija** – organizmo sąlytis (per odą, įkvepiant ar kitu būdu) su kenksmingu veiksmu.“

2 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 18 straipsnį 10 dalimi:

„10. Jeigu darbuotojai darbe yra ar gali būti veikiami asbesto pluoštinių silikatų, kurių sąrašą tvirtina socialinės apsaugos ir darbo ministras ir sveikatos apsaugos ministras, (toliau – asbestas) darbdavys užtikrina darbuotojų apsaugą nuo asbesto poveikio. Darbuotojų apsaugos nuo asbesto poveikio darbe reikalavimus, jų įgyvendinimo sąlygas ir tvarką nustato socialinės apsaugos ir darbo ministro ir sveikatos apsaugos ministro tvirtinami darbuotojų apsaugos nuo asbesto keliamos rizikos nuostatai (toliau – Darbuotojų apsaugos nuo asbesto keliamos rizikos nuostatai).“

2. Papildyti 18 straipsnį 11 dalimi:

„11. Statybos darbams, kuriais ardomos ar pertvarkomos statinio konstrukcijos, kuriose yra asbesto ar asbesto turinčių medžiagų, ir (ar) pašalinamas asbestas ar asbesto turinčios medžiagos, (toliau – su asbesto poveikiu susiję statybos darbai) vykdyti darbdavys turi turėti galiojantį Lietuvos Respublikoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje arba kitoje Europos ekonominės erdvės valstybėje išduotą leidimą vykdyti statybos darbus veikiant asbestui (toliau – leidimas), patvirtinantį darbuotojų apsaugą nuo asbesto poveikio.“

3 straipsnis. Įstatymo papildymas 18¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 18¹ straipsniu:

„18¹ **straipsnis. Leidimo išdavimas, galiojimo sustabdymas, galiojimo sustabdymo panaikinimas, galiojimo panaikinimas ir išdavimo sąlygų laikymosi priežiūra**

1. Leidimą išduoda, leidimo galiojimą sustabdo, leidimo galiojimo sustabdymą ar leidimo galiojimą panaikina, taip pat leidimo išdavimo sąlygų laikymosi priežiūrą atlieka Valstybinė darbo inspekcija, vadovaudamasi šiuo Įstatymu ir socialinės apsaugos ir darbo ministro tvirtinama leidimo išdavimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo, galiojimo panaikinimo ir išdavimo sąlygų laikymosi priežiūros tvarka (toliau – Leidimo išdavimo tvarka).

2. Leidimas išduodamas, jeigu darbdavys atitinka šiuos reikalavimus:

1) įsipareigoja įgyvendinti Darbuotojų apsaugos nuo asbesto keliamos rizikos nuostatuose nustatytus darbuotojų patiriamos asbesto ekspozicijos darbo vietoje mažinimo reikalavimus dėl asbesto ekspoziciją patiriančių arba galinčių patirti darbuotojų skaičiaus mažinimo, darbo procesų organizavimo, darbuotojų švarinimo, apsaugos priemonių, kai darbai atliekami uždaroje patalpoje, patalpų ir įrenginių priežiūros, asbesto bei asbesto turinčių medžiagų laikymo ir transportavimo ir atliekų tvarkymo;

2) pagrindžia, kad darbuotojai, patiriantys ar galintys patirti asbesto ekspoziciją, yra apmokyti, taip pat įsipareigoja tęsti darbuotojų mokymą pagal Darbuotojų apsaugos nuo asbesto keliamos rizikos nuostatų reikalavimus.

3. Leidimas išduodamas arba motyvuotai atsisakoma jį išduoti ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo darbdavio prašymo išduoti leidimą ir visos Leidimo išdavimo tvarkoje nurodytos informacijos ir (ar) dokumentų, reikalingų leidimui išduoti, gavimo Valstybinėje darbo inspekcijoje dienos. Leidimo neišdavimas ar motyvuoto atsisakymo išduoti leidimą nepateikimas per nustatytą terminą nelaikomas leidimo išdavimu.

4. Leidimas neišduodamas bet kuriuo iš toliau nurodytų atvejų, jeigu:

1) Valstybinė darbo inspekcija, įvertinusi informaciją ir (ar) dokumentus, reikalingus leidimui išduoti, ir (ar) atlikdama patikrinimą, nustato, kad darbdavys neatitinka bent vieno iš šio straipsnio 2 dalyje nurodytų reikalavimų;

2) leidimo galiojimas buvo panaikintas pagal šio straipsnio 11 dalies 4 punktą ir nuo leidimo galiojimo panaikinimo nepraėjo 6 mėnesiai.

5. Administracinis sprendimas dėl leidimo priimamas ir išduoto leidimo duomenys skelbiami Licencijų informacinėje sistemoje (toliau – LIS). Valstybinė darbo inspekcija apie šioje dalyje nurodytą priimtą sprendimą darbdavį informuoja per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.

6. Siekiant informacinių technologijų priemonėmis centralizuotai pateikti informaciją apie leidimų išdavimą ar jų galiojimo sustabdymą, LIS asmens duomenys yra viešai prieinami (skelbiami darbdavio fizinio asmens vardas, pavardė, registracijos adresas, elektroninio pašto adresas ir telefono ryšio numeris).

7. Leidimas išduodamas neterminuotam laikui.

8. Jei nustatoma, kad darbdavys nesilaiko Darbuotojų apsaugos nuo asbesto keliamos rizikos nuostatų reikalavimų, išskyrus nurodytus šio straipsnio 2 dalyje, Valstybinė darbo inspekcija nedelsdama, bet ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo nurodytų aplinkybių paaiškėjimo dienos, įspėja darbdavį apie galimą leidimo galiojimo sustabdymą, įspėjime nurodo terminą pažeidimams pašalinti ir įpareigoja darbdavį pranešti apie pažeidimų pašalinimą Valstybinei darbo inspekcijai ir kartu pateikti tai įrodančią Leidimo išdavimo tvarkoje nurodytą informaciją ir (ar) dokumentus. Šioje dalyje nurodytas terminas nustatomas atsižvelgiant į pažeidimų pobūdį ir atitinka terminą, nurodytą darbo inspektoriaus reikalavime, bei negali būti ilgesnis kaip 5 darbo dienos. Šioje dalyje nurodytas įspėjimas netaikomas šio straipsnio 9 dalies 3 punkte nurodytu atveju.

9. Leidimo galiojimas sustabdomas bet kuriuo iš toliau nurodytų atvejų, jeigu:

1) nustatoma, kad darbdavys nebeatitinka bent vieno iš šio straipsnio 2 dalyje nurodytų reikalavimų ir tokios neatitikties negalima pašalinti iš karto. Šiame punkte nurodytu atveju darbo inspektorius reikalavime nurodo terminą nustatytiems pažeidimams arba neatitiktčiai pašalinti, kuris nustatomas atsižvelgiant į pažeidimų pobūdį ir negali būti ilgesnis kaip 20 darbo dienų, ir įpareigoja darbdavį pranešti apie pažeidimų pašalinimą Valstybinei darbo inspekcijai ir kartu pateikti tai įrodančią Leidimo išdavimo tvarkoje nurodytą informaciją ir (ar) dokumentus;

2) darbdavys buvo įspėtas apie galimą leidimo galiojimo sustabdymą pagal šio straipsnio 8 dalį, per įspėjime nurodytą terminą nepašalino nurodytų pažeidimų, raštu nepranešė apie pažeidimų pašalinimą Valstybinei darbo inspekcijai ir kartu nepateikė tai įrodančios Leidimo išdavimo tvarkoje nurodytos informacijos ir (ar) dokumentų;

3) nustatoma, kad darbdavys antrą kartą per 12 mėnesių laikotarpį padarė tokio pat pobūdžio pažeidimus, nurodytus šio straipsnio 8 dalyje. Šiame punkte nurodytu atveju darbo inspektorius reikalavime nurodo terminą nustatytiems pažeidimams pašalinti, kuris nustatomas atsižvelgiant į pažeidimų pobūdį ir negali būti ilgesnis kaip 5 darbo dienos, ir įpareigoja darbdavį pranešti apie pažeidimų pašalinimą Valstybinei darbo inspekcijai ir kartu pateikti tai įrodančią Leidimo išdavimo tvarkoje nurodytą informaciją ir (ar) dokumentus;

4) darbdavys pateikia prašymą sustabdyti leidimo galiojimą.

10. Leidimo galiojimo sustabdymas panaikinamas, jeigu darbdavys, kuriam išduoto leidimo galiojimas buvo sustabdytas:

1) per darbo inspektoriaus reikalavime nurodytą terminą pašalino nurodytus pažeidimus arba neatitiktį, dėl kurių buvo sustabdytas leidimo galiojimas pagal šio straipsnio 9 dalies 1 punktą, raštu pranešė apie pažeidimų pašalinimą arba apie atitiktį šio straipsnio 2 dalyje nurodytiems

reikalavimams Valstybinei darbo inspekcijai ir kartu pateikė tai įrodančią Leidimo išdavimo tvarkoje nurodytą informaciją ir (ar) dokumentus;

2) per 6 mėnesius nuo leidimo galiojimo sustabdymo pašalino nurodytus pažeidimus ir raštu pranešė apie pažeidimų pašalinimą Valstybinei darbo inspekcijai ir kartu pateikė tai įrodančią Leidimo išdavimo tvarkoje nurodytą informaciją ir (ar) dokumentus, jeigu leidimo galiojimas buvo sustabdytas pagal šio straipsnio 9 dalies 2 punktą;

3) per darbo inspektoriaus reikalavime nurodytą terminą pašalino nurodytus pažeidimus, dėl kurių buvo sustabdytas leidimo galiojimas pagal šio straipsnio 9 dalies 3 punktą, raštu pranešė apie pažeidimų pašalinimą Valstybinei darbo inspekcijai ir kartu pateikė tai įrodančią Leidimo išdavimo tvarkoje nurodytą informaciją ir (ar) dokumentus;

4) pateikė prašymą panaikinti leidimo galiojimo sustabdymą, jeigu leidimo galiojimas buvo sustabdytas šio straipsnio 9 dalies 4 punkte nurodytu pagrindu.

11. Leidimo galiojimas panaikinamas bet kuriuo iš toliau nurodytų atvejų, jeigu:

1) darbdavys, kuriam išduoto leidimo galiojimas buvo sustabdytas pagal šio straipsnio 9 dalies 1 punktą, per darbo inspektoriaus reikalavime nurodytą terminą nepašalino nurodytų pažeidimų arba neatitiktis šio straipsnio 2 dalyje nurodytiems reikalavimams, apie pažeidimų pašalinimą arba apie atitiktį šio straipsnio 2 dalyje nurodytiems reikalavimams raštu nepranešė Valstybinei darbo inspekcijai ir kartu nepateikė Leidimo išdavimo tvarkoje nurodytos pažeidimų pašalinimą arba atitiktį šio straipsnio 2 dalyje nurodytiems reikalavimams įrodančios informacijos ir (ar) dokumentų;

2) darbdavys, kuriam išduoto leidimo galiojimas buvo sustabdytas pagal šio straipsnio 9 dalies 2 punktą, per 6 mėnesius nuo leidimo galiojimo sustabdymo nepašalino nurodytų pažeidimų, apie pažeidimų pašalinimą raštu nepranešė Valstybinei darbo inspekcijai ir kartu nepateikė tai įrodančios Leidimo išdavimo tvarkoje nurodytos informacijos ir (ar) dokumentų;

3) darbdavys, kuriam išduoto leidimo galiojimas buvo sustabdytas pagal šio straipsnio 9 dalies 3 punktą, per darbo inspektoriaus reikalavime nurodytą terminą nepašalino nurodytų pažeidimų, apie pažeidimų pašalinimą raštu nepranešė Valstybinei darbo inspekcijai ir kartu nepateikė Leidimo išdavimo tvarkoje nurodytos pažeidimų pašalinimą įrodančios informacijos ir (ar) dokumentų;

4) darbdavys vykdo su asbesto poveikiu susijusius statybos darbus, kai yra sustabdytas leidimo galiojimas;

5) darbdavys nutraukia veiklą, kurią vykdydamas atliko su asbesto poveikiu susijusius statybos darbus;

6) darbdavys pateikia prašymą panaikinti leidimo galiojimą;

- 7) darbdavys juridinis asmuo pasibaigia;
- 8) darbdavys fizinis asmuo miršta arba paskelbiamas mirusiu.

12. Valstybinė darbo inspekcija sustabdo leidimo galiojimą, panaikina leidimo galiojimo sustabdymą ar leidimo galiojimą ir praneša apie leidimo galiojimo sustabdymą, leidimo galiojimo sustabdymo panaikinimą ar leidimo galiojimo panaikinimą darbdaviui ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo šio straipsnio 9, 10 ar 11 dalyje nurodytų aplinkybių paaiškėjimo dienos.

13. Valstybinė darbo inspekcija, nustačiusi, kad darbdavys vykdo su asbesto poveikiu susijusius statybos darbus neturėdamas leidimo arba esant sustabdytam leidimo galiojimui, vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus nustatyta tvarka turi teisę reikalauti, kad darbdavys sustabdytų tuos darbus, iki kol jam bus išduotas leidimas.“

4 straipsnis. Įstatymo papildymas 18² straipsniu

Papildyti Įstatymą 18² straipsniu:

„18² straipsnis. Darbdavio, kuriam išduotas leidimas, teisės ir pareigos

1. Darbdavys, kuriam išduotas leidimas, vykdydamas su asbesto poveikiu susijusius statybos darbus, privalo:

1) užtikrinti, kad būtų laikomasi šio Įstatymo 18¹ straipsnio 2 dalyje nurodytų reikalavimų;

2) vykdyti kitus šiame Įstatyme, Darbuotojų apsaugos nuo asbesto keliamos rizikos nuostatuose ir kituose darbuotojų saugos ir sveikatos norminiuose teisės aktuose nustatytus reikalavimus;

3) leisti Valstybinei darbo inspekcijai tikrinti, kaip laikomasi leidimo išdavimo sąlygų.

2. Darbdavys, kuriam išduotas leidimas, turi teisę vykdyti su asbesto poveikiu susijusius statybos darbus ir kitų veiklos, kuriai reikalingas leidimas, vykdymą reglamentuojančiuose įstatymuose nustatytų teisių.

3. Vykdyti su asbesto poveikiu susijusius statybos darbus gali tik tas darbdavys, kuriam išduotas leidimas.“

5 straipsnis. Įstatymo priedo pakeitimas

Papildyti Įstatymo priedą 7 dalimi:

„7. 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva [2009/148/EB](#) dėl darbuotojų apsaugos nuo rizikos, susijusios su asbesto veikimu darbe, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2023 m. lapkričio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva [\(ES\) 2023/2668](#).“

6 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2025 m. gruodžio 21 d.
2. Socialinės apsaugos ir darbo ministras, sveikatos apsaugos ministras ir Lietuvos Respublikos vyriausiasis valstybinis darbo inspektorius iki 2025 m. gruodžio 20 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.
3. Vykdamat statybos darbus, kuriais ardamos ar pertvarkomos statinio konstrukcijos, kuriose yra asbesto ar asbesto turinčių medžiagų, ir (ar) pašalinamas asbestas ar asbesto turinčios medžiagos, pradėtus iki 2025 m. gruodžio 20 d., reikalavimas turėti leidimą vykdyti statybos darbus veikiant asbestui nėra taikomas.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas